

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Si es realitzen diferents activitats es recomana emplenar una fitxa per a cadascuna d'elles.

Fitxa del projecte

Any de la formació*	2012
Trimestre en què s'ha fet l'activitat* <i>(Trieu-ne un)</i>	
Comunitat autònoma* <i>(Trieu una comunitat)</i>	Catalunya
Centre educatiu <i>(Nom del centre)</i>	
Títol del projecte* <i>(Títol de l'activitat que es proposa fer)</i>	Del blau al rosa... l'amor s'hi posa.
Autors / es* <i>(Poseu el nom de cada autor en una línia)</i>	M. Carmen Herrero Alonso
Etapas educatives* <i>(Trieu una o més etapes i esborreu la resta)</i>	Cicles Formatius de Grau Superior
Curs* <i>(Trieu un o diversos cursos pertanyents a l'etapa triada)</i>	Cicles Formatius de Grau Superior
Temàtica* <i>(Trieu-ne una o més i esborreu la resta)</i>	Relacions de parella
Resum breu* <i>(Extensió aproximada de 7 línies o 70 paraules)</i>	Activitat sobre les relacions de parella i els mites de l'amor romàntic mitjançant la reflexió sobre el tipus de parella que tenim o que ens agradaria tenir.
Tipus d'activitat <i>(Trieu un tipus d'activitat i esborreu la resta)</i>	altres (indica quina): Anàlisi i debat
Presentacions dels tallers <i>(Indiqueu si cal utilitzar alguna presentació dels tallers del Programa per fer l'activitat)</i>	Relacions de parella
Altres materials <i>(En el cas que s'hagi utilitzat algun arxiu que no es pugui incloure dins de l'apartat d'annexos d'aquest document, indiqueu el nom exacte de l'arxiu que envieu juntament amb aquest arxiu)</i>	
Durada aproximada* <i>(Trieu el nombre de sessions de 60 minuts)</i>	2

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

<i>necessàries per realitzar l'activitat a l'aula. Elimineu la resta)</i>	
Idioma* <i>(Trieu l'idioma)</i>	Català

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Projecte

En aquesta part del document es desenvolupa la proposta de treball de l'activitat.

Descripció breu del centre
Presentació* <i>(Introducció i justificació del perquè s'ha plantejat fer l'activitat.)</i>
<p>A continuació es presenta una activitat pràctica realitzada a partir del "Curs sobre la prevenció de la violència de gènere a l'aula" que l'Obra Social "la Caixa", conjuntament amb la Fundació Pere Tarrés, ha impartit per a personal del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Aquest curs pretén donar claus al professorat per prevenir la violència en el context socioeducatiu i acompanyar-lo en la formulació i aplicació de propostes de treball concretes.</p> <p>Com a professora de formació professional del Cicle de Grau Superior d'Integració Social he adaptat aquesta proposta de curs a les meves necessitats i a les del meu alumnat, perquè en alguns dels crèdits que s'imparteixen en la nostra formació ja incorporem matèria vinculada a la violència de gènere.</p> <p>L'adaptació s'ha centrat en dotar l'alumnat d'eines pràctiques per treballar aquest tema amb alumnes de secundària, per si en un futur professional han de treballar amb adolescents. Per tal de treballar amb ells/elles des de la vessant pràctica que millor que reviure les activitats per poder implementar-les posteriorment o agafar-les com a futur model.</p> <p>L'activitat que veureu a continuació treballa principalment el tema de les relacions de parella i els mites de l'amor romàntic.</p>
Descripció breu del grup amb el qual es treballarà *
<p>Es tracta d'un grup de 22 alumnes, sobretot noies d'entre 18 i 20 anys (també hi ha una dona major de 45 anys). Dins el grup només hi ha dos nois: un de 20 anys i un altre de 35.</p> <p>És un grup cohesionat que ja està a segon curs de Cicle Formatiu d'Integració Social i que ja ha treballat alguna cosa sobre violència de gènere pel que les persones que l'integren ja estan força sensibilitzades amb la problemàtica.</p> <p>El fet de que es coneguin pot ser positiu perquè se senten a gust dins el grup però també pot ser un impediment per la por de ser jutjats o jutjades.</p>
Objectius* <i>(Finalitat de l'activitat. Poden definir-se objectius generals i / o específics.)</i>
<ul style="list-style-type: none">• Identificar els diferents models de relació amorosa, reflexionant sobre l'amor, per valorar les relacions basades en el respecte mutu.• Reflexionar sobre quin model de relacions volem, veient els pros i contres de cadascuna, per buscar el benestar de totes les persones que componen la relació.• Observar si els nois i les noies tenen diferents idees sobre l'amor, debatent sobre això per poder apropar-nos a les raons d'aquesta diferència.
Previsió de conflictes previs i resultats esperats <i>(Explicació dels resultats esperats i dels problemes o conflictes que es preveu que es podrien produir durant el desenvolupament de l'activitat.)</i>
<ul style="list-style-type: none">• És probable que algunes de les frases escollides pels alumnes en les activitats formin part dels mites de l'amor romàntic i que a l'alumnat li costi ser crític.• Pot ser que hi hagi persones de la classe que no tinguin parella, no l'hagin tinguda mai o bé no en vulguin tenir, i que això els dificulti poder aportar quelcom a l'activitat.
Metodologia / pautes de treball* <i>(Explicació de la metodologia que s'utilitzarà per treballar l'activitat. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, textos, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)</i>
Resum breu de l'exercici Activitat on es treballa de forma individual, en petits grups i amb el grup-classe, la reflexió sobre el tipus de parella que tenim o que voldríem tenir (tenint en compte que l'activitat va adreçada a joves que no necessàriament poden tenir o haver tingut relacions de parella).

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Introducció de l'activitat

L'activitat s'integra dins el temari perquè estem treballant sobre els col·lectius de dones en situació d'especial vulnerabilitat.

Proposem a l'alumnat un model per treballar la prevenció de la violència de gènere a l'aula amb alumnes adolescents o joves.

Metodologia i desenvolupament de l'activitat

1. Fer l'activitat de l'annex 1.
2. Fer l'activitat de l'annex 2. (15 minuts per 1 i 2).
3. En petits grups poseu en comú quines són les preferències que teniu en relació a l'elecció d'una parella i compartiu-les amb la resta de companys/es del gran grup. Anoteu a la pissarra les que decidiu que són les més importants per al gran grup. (15 minuts)

Vinculació amb els continguts teòrics:

4. A continuació introduïm aspectes teòrics relatius als mites de l'amor romàntic. Els mites són: exclusivitat, perdurabilitat, omnipotència (l'amor ho pot tot), exclusivitat, fidelitat, gelosia, mitja taronja, sexualitat apassionada, convivència (viure junts, tenir fills).

També exposem què suposen els gèneres (masculí i femení) i els seus estereotips i, per últim, expliquem el terme sexisme i la seva influència sobre la societat (publicitat, contes, revistes, cançons, videoclips, programes de televisió...). (20 minuts)

5. Continuant en petits grups, analitzeu (15 minuts):

- Quines de les frases considereu que es podrien atribuir a un gènere en concret, quines no i per què.
- Quines corresponen a mites de l'amor romàntic i per què.
- Posada en comú amb la resta de companys/es.

6. Fer l'activitat de l'annex 3. (15 minuts)

7. Per finalitzar llegirem el conte «La Cenicienta que no quería comer perdices», a classe. (10 minuts, opcional)

Temporalització de les sessions de treball*

(Explicació del treball que es realitzarà durant cada sessió.)

2 sessions de 60 minuts de durada, aproximadament.

Materials necessaris*

(Llista de materials, el més detallada possible, que es necessitaran per fer l'activitat. Per exemple: vídeo de la pel·lícula "Cobardes", pissarra digital interactiva, paper i bolígraf, etc.)

- Activitats dels annexos 1, 2 i 3.
- Fulls de paper i bolígrafs.
- Pissarra.
- Conte «La Cenicienta que no quería comer perdices».

Eines d'avaluació

(Explicació de les eines que s'utilitzaran per fer l'avaluació. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, enquestes, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)

Com s'ha desenvolupat el treball a l'aula

(Descripció de com s'ha desenvolupat el treball, per exemple: si els/les alumnes han participat en major o menor mesura, si han demostrat interès, si hi ha temes que despertin més curiositat que altres, etc.)

Anàlisi de la metodologia aplicada

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

1 i 2. Fer les activitats dels annexos 1 i 2.

Primerament els/les alumnes han de classificar unes frases en funció de la importància que els donen. Les frases tenen a veure amb la relació de parella que tenen o desitjarien tenir (en cas de que no en tinguin o no n'hagin tingut mai).

Després de fer la classificació individualment han de seleccionar les cinc que tinguin major puntuació.

Suposadament aquesta primera part havia de durar com a molt 15 minuts però els/les alumnes van trigar al voltant de 20 minuts.

3. De la reflexió individual passem al treball en petits grups de 5 persones i decidim, entre tots i totes, quines són les cinc frases en què més coincideix el grup per a, posteriorment, posar-ho en comú amb el gran grup i escollir les cinc frases que representin al grup-classe de manera majoritària. (10 minuts)

Les frases més identificatives del gran grup i dels petits grups coincideixen bastant i, finalment, després de varies discussions entre els/les més joves i els/les més grans es trien les següents: (15 minuts)

1. Que la meva parella tingui el seu propi espai i jo el meu.
2. Que la meva parella m'expliqui els seus problemes del dia a dia.
3. Que la meva parella sigui fidel.
4. Que la meva parella m'escolti de forma activa.
5. Que la meva parella valori les coses que faig.

Observem que les persones més grans (que probablement ja han conviscut en parella) donen més importància a les frases que parlen de tasques domèstiques. També observem que els dos nois han posat, entre les més importants i a diferència del que han seleccionat les noies, frases que fan referència a les relacions sexuals de parella. Per últim observem que les noies més joves són les que més frases han posat vinculades als mites de l'amor romàntic (gelosia, fidelitat, etc.).

4. Aquesta apreciació de les persones més joves ens dóna peu a introduir la matèria teòrica sobre els mites de l'amor romàntic: exclusivitat, perdurabilitat, omnipotència (l'amor ho pot tot), exclusivitat, fidelitat, gelosia, mitja taronja, sexualitat apassionada, convivència (viure junts, tenir fills), què suposen els gèneres (masculí i femení) i els seus estereotips i, per últim, la influència que exerceixen els mitjans de comunicació en les nostres relacions parella a través de la publicitat, els contes, les revistes, les cançons, els videoclips, els programes de televisió, etc. (20 minuts)

5. A continuació analitzem quines frases podrien ser més atribuïbles a un gènere o a un altre i per què, i rescatem les frases que corresponen a una visió de l'amor romàntic. Posada en comú amb la resta de companys/es. (15 minuts)

6. Fer l'activitat de l'annex 3.

Posteriorment se'ls demana una autoanàlisi per reconèixer les frases escollides i tenir la possibilitat de canviar-les o reformular-les a partir del que hem parlat en grup. Aquesta reflexió es pot compartir de forma voluntària amb la resta de companys/es. (15 minuts)

Sorprenentment ningú vol canviar la seva elecció i les persones que han escollit frases que formen part dels mites de l'amor romàntic consideren que no canviarien la seva percepció de relació de parella ja que estan d'acord amb l'exclusivitat, perdurabilitat, gelosia, etc. i per tant no estarien amb cap persona que no pensés de la mateixa manera.

7. Per últim fem la lectura del conte «La Cenicienta que no quería comer perdices» per evidenciar que de vegades la vida i les relacions de parella no són com ens explicaven als contes tradicionals o que, si més no, també nosaltres podem canviar les coses. (10 minuts)

La valoració que alguns/es alumnes fan del conte és que és massa feminista i a la resta els agrada. Això ens fa veure que tenim una part de jovent conservador i una altra de jovent més transformador.

Valoració d'objectius aconseguits i conclusions

(Valoració de si s'han aconseguit els objectius i explicació de les conclusions a què han arribat professorat i alumnat, un cop realitzada l'activitat.)

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Pel que fa als objectius:

- Identificar els diferents models de relació amorosa, reflexionant sobre l'amor, per valorar les relacions basades en el respecte mutu.

Aconseguiu que els/les alumnes entenguin que, de vegades, quan parlem d'amor restem llibertat a la parella i que el respecte i la individualitat són premisses que cal tenir en compte per sobre de tot. L'alumnat ho entén però de vegades no comparteix aquestes idees.

- Reflexionar sobre quin model de relacions volem, veient els pros i contres de cadascuna, per buscar el benestar de totes les persones que componen la relació.

A partir de l'anàlisi de frases de forma individual i en petit i en gran grup, els/les alumnes tenen l'oportunitat d'escoltar diferents visions sobre la parella i entendre que, de vegades, no tot és blanc o negre i que hi ha molts matisos.

- Observar si els nois i les noies tenen idees diferents sobre l'amor i debatre sobre això per poder apropar-nos a les raons d'aquesta diferència.

Al grup només hi ha dos nois. Són més grans que la resta de noies i tenen una visió poc compartida amb elles. La seva visió és més oberta i plural que la de les noies. En aquest cas podríem dir que les noies són més conservadores que els nois.

Pel que fa als resultats esperats:

- És probable que algunes de les frases escollides formin part dels mites de l'amor romàntic i que a l'alumnat li costi ser crític.

Com ja he comentat alguns/es alumnes van escollir frases referides als mites de l'amor romàntic i, com era d'esperar, els va costar ser crítics/ques amb les seves eleccions. No es tractava de fer autocrítica però, sinó de prendre consciència.

- Pot ser que hi hagi persones de la classe que no tinguin parella, no la hagin tinguda mai o bé no en vulguin tenir, i que això els dificulti poder aportar quelcom a l'activitat.

Efectivament hi havia una alumna que mai havia tingut parella i per a ella era més difícil poder opinar i intervenir en aquesta activitat.

- El conte final és opcional en funció de si hi ha endarreriment en l'activitat i de la receptivitat del grup sobre el tema.

Potser el conte es pot eliminar però en el meu cas ho vaig aprofitar a mode de conclusió i també va servir perquè els/les alumnes coneguessin aquest recurs per si el volen fer servir si treballen amb adolescents o joves.

- Es pretén respectar les diferents opinions alhora que es mostren altres realitats i es prepara el jovent per afrontar determinades situacions de forma adequada (des del respecte, la llibertat, el diàleg, la comprensió...)

Aquesta activitat ha permès compartir diferents visions i en tot moment hi ha hagut força respecte cap a les opinions dels/les altres, tot i no compartir les mateixes visions.

Propostes de millora de l'activitat

(Explicació, un cop finalitzada l'activitat, d'aquelles coses que podrien millorar-la, com per exemple: suprimir alguna part, distribuir les sessions d'una altra manera, etc.)

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Annex núm. 1

Qualifica aquestes frases de l'1 al 5 en funció de la importància (1 gens i 5 molt) que tindrien per a tu en una relació de parella: (10 minuts)

- Que la teva parella comparteixi les tasques domèstiques (netejar el vàter, fregar plats, rentar la roba, etc.).
- Que la teva parella valori les tasques domèstiques (tenir una casa endreçada, els mobles sense pols, la nevera plena, etc.).
- Que la teva parella sàpiga mantenir el desig sexual sense deixar-se portar per les preocupacions diàries.
- Que la teva parella vegi l'acte sexual com un acte d'amor.
- Que la teva parella tingui el seu espai (les seves amistats, *hobbies*) i tu el teu propi (les teves amistats, *hobbies*, etc.)
- Que la teva parella i tu compartiu el màxim de temps, amics, *hobbies*, etc.
- Que la teva parella valori les coses que fas (estudis, treball, amistats, sexe, etc.).
- Que la teva parella t'expliqui els problemes que té, el que el/la preocupa en la vida diària.
- Que la teva parella sigui la teva altra meitat.
- Que si la teva parella i tu teniu un fill/a li agradi tenir-ne cura.
- Que si trenques amb la teva parella et sentiràs infeliç, o incomplet/a.
- Que la teva parella duri tota la vida.
- Que la teva parella sigui fidel.
- Que a la teva parella li agradin les pel·lícules romàntiques.
- Que si la teva parella i tu teniu un fill/a, agafi la baixa per paternitat.
- Que la teva parella es cuidi per a tu i no es deixi (fer exercici, no engreixar-se, tenir cura del seu aspecte físic, etc.).
- Que junts pugueu superar tots els obstacles.
- Que la teva parella t'escolti de forma activa.
- Que la teva parella valori l'amor com a sacrifici.
- Que la teva parella entengui que no sempre et ve de gust tenir relacions sexuals.
- Que la teva parella renunciï a algunes de les seves coses (veure el futbol, sortir amb les amistats, jugar amb la consola, etc.) per estar amb tu.
- Que la teva parella sigui una mica gelosa.

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Annex núm. 2

A continuació anota les cinc frases amb més puntuació: (5 minuts)

Annex núm. 3

A continuació cadascú, de forma individual, ha de fer una reflexió escrita que de forma voluntària comentarà amb la resta de companys/es de la classe. (15 minuts)

- Què busco en una parella i per què?
- Canviaria alguna de les frases amb més puntuació en posar-la en comú amb la resta del grup?
- En cas afirmatiu, quines d'elles? En cas negatiu, per què no les canviaria?
- Alguna de les meves frases formava part dels mites de l'amor romàntic? Quines?
- Reformula aquestes frases.

Per exemple, si triem la frase "Que la meva parella sigui fidel" pots dir: "Si estic en parella puc entendre que a mi o a la meva parella ens pot venir de gust estar amb una altra persona. Són situacions normals que es poden donar en les parelles si hi ha mutu acord".